

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 7.

V Mariboru, dne 14. februarja 1901.

Tečaj XXXV.

Mariborske razmere.

Mi vstajamo, a vas je strah!

Odkar stoji v Mariboru »Narodni dom«, se je začelo med mariborskimi Slovenci prav lepo razvijati družabno življenje. Dobili so z »Narodnim domom« ognjišče, okoli katerega so se smeli zbirati, ne da bi se jim bilo treba bati napadov od drugorodcev. Pri zabavnih prireditvah različnih naših društev se je kar trlo Slovencev. Prihajali so naenkrat med Slovence ljudi, o katerih še prej marsikateri niti vedel ni, da še tudi čutijo s slovenskim narodom. Natančno s številom in z zaznamovanjem oseb sicer nihče ne bi mogel dokazati, da se širi narodna zavest v Mariboru, a vsi smo nekako čutili, da število zavednih Slovencev narašča.

Toda nobene sreče ni brez nesreče. Ne samo mi, ampak tudi Nemci so čutili, da slovenska narodna zavest v Mariboru napreduje. In to je naša nesreča. Od nemške strani se je storilo vse, da se prepreči pri Slovenceh vsak napredek. Posebno se je uplivalo na pristojne urade, da gledajo z nenavadno strogostjo na naša društva. Zadnji čas se skoro vsaki dan prikaže pri vratih odborikov različnih društev strogi obraz mestnega policaja ter zahteva v imenu magistrata, oziroma glavarstva, najnatančnejše podatke o slovenskih društvih. Nekaj se pripravlja in kuha, a ne vemo zagotovo, kaj. Slutimo pa vsi, da se zabijajo zopet mejniki, ki bodo še bolj utesnili delokrog slovenskih društev.

Brezdvomno je, da bodo storile in morajo storiti v to poklicane osebe od sloven-

ske strani vse, da se bo proti nam postopalo postavno in ne strožje, kakor proti nemškemu društvu. Širjim krogom mariborskih Slovencev pa je sedaj dolžnost, da se ne dajo preplašiti. Da so vse zabavne in družabne prireditve zadnji čas omejene le na »ude in njih svojce«, to ni želja in ukrep naših društev, ampak volja oblasti. In da so oblasti tako strogo začele paziti na nas, je posledica strahu, ki ga imajo Nemci pred slovenskim mariborskim življenjem in njega pokretom. Iz vseh teh ovir našli bodo Slovenci že zopet pravi izhod, do istega časa pa ne dajmo omahovati v svojem narodnem prepričanju, ampak budimo še druge, da bodo naše vrste naraščale vedno bolj in bolj. Vse zapreke, ki nam jih povzročajo Nemci, pa nam že razlaga pesnik z besedami:

Mi vstajamo, a vas je strah!

Zadružništvo.

Od različnih strani dobivamo poročila, da so naši možje sedaj, ko so se polegli volilni valovi, začeli zopet resno misliti na uresničenje zadružne misli. To je znamenje, da se je slovenskim kmetom globoko ukoreninilo prepričanje, da je v sedanjem času združeno skupno nastopanje kmetskega stanu neovrgljiva potreba. Vsak rodoljub se mora veseliti te prikazni.

Zadruge se bodo torej začele zopet snovati. In vsak, ki vidi potrebo ojačenja naših gospodarskih razmer, bo pri tem brezdvomno z veseljem pomagal. Toda sedaj, ko se resno

misli na uresničenje zadružnih načel, je treba tudi resno, z vsem premislekom in preudarkom pri teh podjetjih postopati. Zadruga se ne bodo snovale samo za en dan, ampak za leta. In ako se ena zadruga osnuje tako, da ne bodo vse okoliščine njenemu procvitu ugodne, je to škoda za celi dotični okraj, kjer se nahaja zadruga.

Da se resno in z vsem premislekom postopa pri snovanju zadrug, v to povzeli smo danes besedo. Prvo je potrebno, da imajo vsaj najboljši možje zadružnega okrožja veselje do stvari. Drugo je, da so tudi dovolj poučeni o dalekosežnosti zadružništva. V to svrhu bi bilo svetovati, da inteligentnejši rodoljubi teden za tednom poučujejo možje. Le pouka in zopet pouka! Nam politikom, ki se ogrevamo za katoliška načela, se sicer rado očita, da ljubimo temo, ali v istini jo hočemo povsod pregnati. Tretje je, da so oni, ki imajo dejstveno vodstvo celega gibanja v rokah, stalni, ali da vsaj imajo v slučaju odhoda poštene, zanesljive in deloljubne osebe, katerim lahko vse izročijo. Četrto je, da se zadruga osnuje na pravem kraju, posebno če se zidajo skladišča. Tukaj je nujna potreba, da se povprašujejo za mnenje različne osebe, in premalo je, ako se nekateri zanašajo popolnoma samo na lastno sodbo. Naše mnenje je torej: Le snujte zadruga, a previdno! Samoumevno je, da smo govorili v tem članku le o takozvanih gospodarskih zadrugah, ne pa o konzumihi.

Listek.

Črtice iz zgodovine našega naroda.

D. Lipa.

Naš opis starih Slovanov se nagiblje h koncu; manjkalo bi mu pa nekaj bistvenega, ako bi se ne spominjali tudi lipe. Zato naj še izpregovorimo o njej.

Beseda lipa ima za slehernega Slovana nekaj čudnega v sebi; srce se mu jame širiti in koprneti neizpolnjenih narodnih želja; lipa je namreč podoba skupnega slovanstva, kakor tudi vsake slovanske narodnosti posebej. Kar je Arabcu palma, Indu smokva, Grku oljka, Nemcu hrast, to je nam Slovanom lipa. Sklepati smemo, da je bila pomenljiva že našim prastarišem.

Spoštovanje lipe je v Slovanih zares jako staro. To nam že pravi veliko število krajevnih imen, tvorjenih iz besede »lipa«, ki je nahajamo tem goščam, čim dalje se pomikamo od juga proti severu; v slovanskem menda nobeno besedno deblo ne služi tolikim krajevnim imenom kakor baš to. Po slovanskih vaseh in trgih pa stoji to drevo na najodličnejšem mestu že od sto in sto let sem dol kakor v živ dokaz spoštovanja, ki se mu je vselej dajalo. Lipo slavi tudi slovanska narodna pesem ter dokazuje, da je bila že v

pradavnosti predmet splošne ljubezni in pesniškega navdušenja, kakor je še danes. Končno še naj omenimo, da Srbohrvatje, Čehi, Poljaki in Rusi mesec, v katerem lipa pri njih cvete, že od nekdaj imenujejo po njej, Srbohrvatje juni, oni pa, ki bivajo bolj severno, juli.

Lipa je bila že starim Slovanom zelo znamenito in drago, da, narodno drevo.

1. Bila jim je sveto drevo. Kakor so opazili, da v hrast rado trešči, in ga vsled tega posvetili gromovniku Perunu, tako jim tudi ni ušlo, da lipi strela prizanaša, da vanjo redkokedaj udari, in so bili prepričani, da je bogov ljubljenska, in da jo ti kot takšno posebno skrbno varujejo. Radi tega so jo spoštovali in častili izvenredno, smatrali jo za sveto drevo in posvetili najmilejši njim boginji, boginji ljubezni. Daritve so se opravljale, če le možno, v lipovih logih, vsaj pa pod lipovimi drevesi, in dohodi k svetim krajem zasajali z lipami; pod lipo se je najraje zborovalo, posvetovalo, sodilo, pa tudi rajalo. Kako že poje naš pesnik?

U tvoji senci
So stali enok
Vrli Slovenci
U kolu okrog
In darovali
So svojim bogom

In prisekali
Smrt večno vragom.
Pesmi donile
So daleč okrog
Ino polnile
Nebeški obok.

Lipa je stala pred župnim gradom, sadila pa se je tudi pred hišo, da se je vedno bivalo takorekoč pod streho božjo.

O njej se je, ker je veljala za sveto, ohranila sem dol v našo dobo marsikatera vera, ki se ima zdaj seveda za prazno. Le par primerov. Slovaki in Slavonci vtikajo o binkošti (poganskih letnicah) v hišno streho lipove mladike, ker so od starih čuli, da se s tem hiša čuva strele in požara v obče. V Črni gori rabi ogenj, izvajljen lipovemu lesu, pri odčarovanju raznih bolezni. In tudi v nas Slovenceh se pravi, da lipovo liče varuje vsakega copra, i. dr.

Kaj pa je na tem, da bi v lipo redkokedaj treščilo? Živa resnica je, in naši prastariši so dobro opazovali. Tudi naš slovenski narod pravi, da v lipo strela ne udari, pa pristavlja, da zaradi tega ne, ker je sv. Marija na begu v Egipt pod njo počivala. No, v tistih krajih lip nikdar ni bilo, kakor jih tudi zdaj ni; tisti svet je za palme.

Lipa je do 30 m visoko, košato, gosto, in kar je v našem slučaju pred vsem pomembno, jako sočno drevo. Znano je, da se iz lipe more ravno tako točiti mezga, kakor iz breze. Toliko ima tega lepljivega soka, da je dobila celo po tem ime, ki ga nosi. Prav vsled teh lastnosti pa, ki smo je povdarjali, je lipa tako izvrstna prevodnica elektrike, da je skoraj nemogoče, da bi vanjo treščilo.

Državni zbor.

Novo predsedništvo.

Dolgo se je premišljevalo in ugibalo o novem zborničnem predsedniku in dveh njegovih namestnikih. Stranke od nekdanje desnice so želele, naj ostane vsem priljubljeni prejšnji predsednik dr. Fuchs načelnik tudi novi zbornici. Toda levičarji so se temu ustavljali in pritiskali na višje merodajne kroge, kateri so zopet vplivali na dr. Fuchsa, da je rad ali nerad odklonil svojo izvolitev v predsednika. To je plačilo tega sveta. Spravljivega, bistroumnega in za vse dobro vnetega predsednika je vlada odstranila, ker so tako hotele tiste stranke, katere so se skozi več kakor 3 leta upirale z vso močjo ravnopravnosti v Avstriji. Vlada je s tem popolnoma stopila na stran levičarjev.

V predsednika je bil izvoljen v petek, 8. febr. grof Vetter von der Lilie, bivši c. kr. okrajni glavar in sin deželnega glavarja na Moravskem. Ta mož je prikupljive postave; Čehi trdijo, da je ravnopravnosti naklonjen in govori tudi češki. Pri neki priložnosti se je izjavil, da se mora vsaki stranki dati odgovor v njenem jeziku.

Kot prvi in drugi podpredsednik sta se izvolila poprejšnja dva gospoda: Prade, velik nasprotnik Slovanov in Žaček, Mladoch. Vsi trije izvoljeni predsedniki so se zahvalili za zaupanje ter obetali, postopati na vse strani pravično.

Seja 12. februaria.

Začetkoma se je se prebere dopis vlade, da se je ob priliki poroke nadvojvode Franc Ferdinanda z grofico Chotek odpovedal prvi za svoje otroke pravici prestolonasledstva. Čehi so po dr. Kramaru izjavili, da nima državni zbor po ustavi pravice, take izjave vzeti na zanje. Ta izjava mora priti pred deželni zbor češki. Čehi se ne bojo o tem predlogu posvetovali in so zapustili z večino čeških veleposestnikov dvorano, ko se je glasovalo o nasvetu dr. Grossa, naj se ta vladni dopis izroči posebnemu odseku. Vlada je predložila mnogo postavnih načrtov, poslanci so izročili obilo interpelacij in predlogov, Ministerski predsednik je prosil zbornico, naj vzame delo v roke; finančni minister je opisoval denarni položaj v cesarstvu, ki po njegovih besedah ni tako slab, kakor ga nekateri opisujejo. Slednjič so se izvolili trije odseki: imunitetni, ki razsoja o zahtevah sodišč, se li sme zoper zatočenega poslanca pričeti sodnijska preiskava; legitimacijski, ki pretresa one volitve

poslancev, zoper katere so se uležili ugovori in peticijski odsek, ki obravnava o došlih prošnjah. V imunitetni odsek so izvoljeni izmed slovanskega centra: Dlužanski in Venzajz, izmed jugoslovanskega kluba dr. Klaič; v legitimacijski odsek izmed slovanskega centra: dr. Šušteršič in Szajer, izmed jugoslovanske zveze dr. Plantan; v peticijski odsek izmed slovanskega centra Žičkar in Bomba, izmed hrvatsko-slovanskega kluba Perič.

Važna bo seja 13. februaria, v kateri se ima odločiti, seli smejo vlagati interpelacije v slovanskih jezikih ali ne. Nekdanji predsednik Poljak Abrahamovič tega ni dovolil; dr. Fuchs je sprejemal slovanske interpelacije. Zdaj se pa Nemci temu zopet ustavljajo.

* * *

Izmed nekdanje desnice so se zbrali 12. febr. poslanci, ki zastopajo kmetske kore, v posebno kmetsko zvezo, da se posvetujejo o predlogih, ki zadevajo kmetsko prebivalstvo. V predsednika tej zvezi je bil izvoljen: grof Karl Maks Zedvic, v prvega podpredsednika: Povše in v drugega Čeh Roskosny.

Politični ogled.

Gospodska zbornica. Navada je bila dosedaj, da je vlada vse načrte predložila najprej poslanski zbornici in še le potem tudi gospodski zbornici. Sedaj pa se je zgodilo, da je vlada predložila najprej gospodski zbornici kar pet načrtov: državna pogodba z Nemčijo glede varstva slovstvenih in umetnostnih del, zemljeknjižnja delitev katastralnih parcel, bančne zadolžnice, mornariški red in svetovno poštna pogodba. To je bržkone znamenje, da je vlada uverjena, da poslanska zbornica ne pride več do resnega dela.

Volitve na Ogerskem. V Maros-Vasarhely je bilo treba nove volitve. Vladna stranka je postavila svojega kandidata, pa tudi opozicijsko. Zmagala je opozicijska stranka, čeprav je delala vladna stranka z vsem pritiskom. Vladni stranki so morali pomagati ljudsko voljo delati tudi orožniki. Ustrelili so več oseb. V parlamentu je bila vsled tega velika razburjenost in vlada je morala privoliti, da se bo vršila stroga, nepristranska preiskava.

Volitve v Bolgariji za novo sobranje bodo jako hude. To se lahko razvidi že sedaj iz števila kandidatov. Za 167 poslaniških

mest se že sedaj poteguje nič manj nego 800 kandidatov. Vlada bo napela seveda vse moči, da prodrejo njeni kandidatje. Kako burna je že agitacija, kaže dejstvo, da listi že poročajo o dveh ubitih.

V francoski poslanski zbornici se bje sedaj ljut boj o vladnem načrtu zatiranja katoliških redov. Katoliško stališče zastopa v zbornici grof de Mun. Seveda pravijo tudi francoski sovražniki katolicizma, da niso proti veri, ampak samo proti uplivu duhovščine, oziroma katoliških redov. A dobro vedo, da če odstranijo duhovnike in jim vzamejo vsako prostost govora, da potem tudi vera ne bo dolgo živela med ljudstvom. Nad duhovniki kričijo, vero pa mislijo. Vse, kakor pri nas na Slovenskem!

Z bojišča na Kitajskem ni več nobenih posebnih poročil. Kar velesile zahtevajo, to je kitajska vlada tudi voljna storiti. Toda samo voljna je, kajti v resnici pa ravna po svojem, kakor se njej prav zdi. Zato pa na Kitajskem ne pridejo tako dolgo do miru.

Dopisi.

Od Sv. Ilja v Slov. gor. Šentiljski mladenči napredujejo. To se je pokazalo dne 10. februaria pri društvenem zborovanju. Večina je prišla krepkih, vrlih slovenskih mladeničev k zborovanju, kateri bodo ponos društva in upanje boljše bodočnosti. Volili so se tudi v odbor, množina pa je pristopila kot delavni udje bralnega društva. Imeli smo tudi dovoljeno veselico s petjem v hiši gosp. Franca Celcerja, pa žali Bog, da nam gosp. občinski predstojnik in pa g. Höltschl zaradi nezanesljivega nadstropja sleden trenutek nista dovolila prostora.

Sicer ni bilo tako nevarno po preiskavi ondotnega znanega zidarskega prednika (polirja). Pa ker je občinski predstojnik in pa zopet g. Höltschl za takšne preiskave bolj sposobni, nista nam dovolila prostora. Pa kaj to nam mar, mi smo junaki; če so nam ene duri zaprte, že so nam druge odprte. Z odločnostjo kličemo: «Mi gremo naprej, mi gremo naprej, do zmage». Tem potom se zahvaljujemo gosp. predsedniku, gosp. odbornikom in vsem udom za obilno udeležbo, tudi gg. pevcem, kateri so nam z milim slovenskim petjem kratkočasili in vedrili našo delavno mlado slovensko kri in želimo društvu dober vspeh. Gosp. Höltschl pa naj pazi, da se mu nemški Schullerein ne bo podrl.

Priprosti šentiljski fantje.

2. Lipa je bila na staroslovanskem ozemlju najpogostneje drevo. Zgodovinarji poročajo, da so v pradavnosti jugovzhod Evrope, zunanje pobočje Karpatov in rusko ravnino pokrivali nepretrgani najkrasnejši lipovi gozdovi, in da so Slovani, prišedši iz Azije, zasedli takšen-le svet. In še danes nahajamo, če pregledamo vso Evropo, lipo najbolje razpelojeno v tistem delu Rusije, ki je bil nekdanj prva domovina Slovanov, in edino tukaj še tvarja širne gozdove. Lipa je starim Slovanom torej zares bila najbolje domače drevo.

3. Bila pa je tudi najlepše drevo. Čisto naravno, da je lipa v svoji pravi domovini, kjer ji je podnebje bilo najugodnejše, in ji je vedno dovolj vlažna zemlja izvrstno stregla, uspevala kaj dobro ter se razvijala krasno. In tako je med vsemi tovarišicami res bila najlepša.

Lipa se še danes in tudi tam, kjer ji podnebje ni tako ugodno, kakor doma, brez ugovora smatra za najlepše evropsko gozdno drevo. Čujmo najprej sodbo dveh Nemcev. Prvi, veliki prirodoslovec Rossmässler, ki je prirodo proučeval tudi s srcem, pravi: »Lipa je najlepše gozdno drevo; ali je najti krasnejše podobe, kakor je lipa, polna sladkovonjavega cvetja, da se za listnatim mladičjem našemu pogledu sama ponižno zakriva?«

In drugi, pesnik, proslavlja slovanko tako-le: »Hrast je podoba moči, strogosti, lipa podoba lepote, priprostosti, dobrotljivosti, milobe, resne otožnosti, hišne pridnosti, poživljajočega pokoja in zakonske sreče.« Ali niso, kakor mi, že tudi stari Slovani v lipi gledali podobo samega sebe, svojega naroda?

Slave naših slovanskih pisateljev in pesnikov, doneče lipi, pa bi bilo za debelo knjigo. Semkaj postavimo le vrstice, ki jih je zapisal naš nežno čuteči opazovavec prirode, Jože Ogrinec: »Glej, žensko rahla in možato krepka, nežna in ljubezniva, pa močna in veličastna stoji lipa, najkrasnejša izmed vseh naših dreves! Koren jo neomahljivo veže na zemljo, vrh pa željno posega kvišku. Mogočno deblo so kmalu vsestranski razcepi na obilo vej, teh vsaka na goste mladike, te na nežno brstje: ves ta razplet pak mirno, polagoma upogiban in lično, kroglat, na vse strani enako obširno obrisan hrepeni le samo proti vzajemnemu, vrhovnemu višku ter, tako završeno zložen, strinja kožato celoto, katera je lepa tudi še brez poletnih krasot. Ali koliko je krasnejša, ko jo pomladansko solnce oblije s svojimi toplimi žarki, ko s tisočernega listja in cvetja prijazno življenje dihlja! Tu gori potlej vesela penica žgoli, tu gori pridne buče šume, pasasti čmrliji brenče, zalo lisani metulji

kriljajo in brez števila drugih drobnih živalic v živahnem kolobaru, da vse le roji in miglja! Vse pije in srka iz teh dišečih nedrij medeno roso; pa še človeka tako dobrodejno blaži v prsi, kadar duha tiste prijetne dišave, ki lijó doli s te tako veličastne, tako ljubeznive palače, na kateri je vsako peresce srček zelen!«

Ali se je tedaj čuditi, da je starim Slovanom, ki so bili za vse lepo kaj dovezetni, njih domačinka že radi svoje lepote tako k srcu prirastla?

4. Lipa je starim Slovanom nadalje bila radi starosti najčastitljivejše drevo. Sodi se, da doseže izmed vseh evropskih dreves najvišjo starost; strokovnjaki ji pripisujejo 1000 let, in prej imenovani Rossmässler poroča o neki lipi, ki je leta 1863. imela 1196 let. Lipe, ki so jih naši prastariši, prišedši v evropsko domovino, našli, so torej bile priče njih zgodovine dol do dobe, ko so se okrajni Slovani jeli razhajati. Koliko so videle, koliko bi bile vedele poznim vnukom pripovedovati, ko bi mogle govoriti! Zares, s svojimi širnimi vejami že se lipa človeku zdi, kakor bi z njimi segala nazaj v davno preteklost in naprej v daljno prihodnost. In kot tako jo opevaj naš pesnik z besedami:

Vitanje. Obče znano je bilo geslo vitanjskega zagrizenega nemčurstva: Če Žičkar iz Vitanja gre, mirno bo naše srce. — Da, ljubi braveci, on je bil v Vitanju pravcati steber slovenski in neustrašeni junak na političnem polju. Pred njim so se marsikateri hlačiče slokega nemčurja stresle. Pa zdaj, ko ni, žali Bog, več med nami, mirno tudi ni srce Vitančanov. Kdo se temu čudi? Oni »hočeš—nočeš« želijo živeti v večnem prepiru in sovraštvu. Znano je, da je naše ljudstvo mirno in blago. Ničesar žalega ne stori nikomur. Pridno je in delavno, verno in bogaboječe. Ali glejte, dregajo ga vedno nekateri tržani in ga ne samo na cesti, ampak tudi v cerkvi v miru ne pustijo. Zdaj ga obkladajo s ptujskim »Štajercem«, kedar le pride v prodajalno k njim, zdaj ga zopet pregovarjajo s svojimi neslanimi dovtipi za prusjaštvo. Zdaj mu ne dajo mira pri molitvi v cerkvi. Kako to? bi mogel kdo vprašati? Eh, v pondeljek, 11. febr. je bila poroka »na hriberci« v cerkvi Matere božje. Močila se je pridna, pobožna deklica iz Marijine družbe. Spremilo jo je nekoliko tovarišic v cerkev v belih oblačilih. In čujte, pritihočeval se je do njih človek, in poprašil jih je z rudečo barvo. Bile so njihove obleke zamazane z barvo. Seveda ni bilo tedaj mira med službo božjo. Stariši teh otrok so bili vznemirjeni in se zdaj grozijo. Vprašam vas, častni braveci, kdo je dražil ljudstvo ob času Žičkarja v Vitanju, kdo ga draži sedaj in kdo neti prepr in sovraštvu v vitanjski župniji??? Slavna vitanjska občina se pozivlje, da skrbi za mir na cesti in v cerkvi, drugače ne bo blaženega mira v fari. Kdo torej želi mira, mi ali vi!

Od Mure. Težko in tožno stališče imamo Slovenci ob Muri. Deželna in jezikovna meja, poleg tega povsod sama nasprotstva, in kar je najžalostnejše, polno narodnih Efiťaltov! — Na braniku stoje res zavedni in značajni možje, mladina se vzgaja v narodno zavednem duhu, a kdo nam je porok gotove zmage? Pritisk od strani nasprotnikov je silen, zdaj nam vsiljujejo nemškega, oziroma nemščurskega zdravnika, in domačinu se pokazuje vrata... Skoro gotovo in naš strah ni prazen, da nam kmalu sezidajo šulvereinsko šolo, katera nam bo potujčevala deco. — Ni namen naših nasprotnikov, poučevati našo deco v tujem jeziku za to, da se nauče kar najpreje blažene nemščine, ne, — njih glavni in prvotni namen je, pahniti našo mladino, ki je up naše bodočnosti, v temo nevednosti. — Na tak način hočejo razširiti svoje meje po lepih naših goricah in po bogatem Murskem polju.

Čula saj si zdihe žale, Šolze zrla v sponah lite, Štela dneve, štela veke, Borbe tuje, silovite.

Včakala boš lepših časov, Rod iz spanja predramila, Prosto spela svoje veje, Spone v slogi razdrobila.

O da bi se prelepe besede druge kitice tuoj tako gotovo izpolnile, kakor so žalibog one v prvi resnične!

5. Lipa pa je bila starim Slovanom še tudi najkoristnejše drevo. Kar smo v uvodu svojega spisa narodnih dreves imenovali, vsa so prišla do te časti tudi po svoji izvenredni koristi. Morala je potemtakem tudi lipa biti starim Slovanom najkoristnejše drevo. Čudno, ker so že gojili sadno drevje. Toda, dasi so znali, kakor smo že gori rekli, sadno drevje celo cepiti, sadjarstvo še vendar ni moglo biti tako razvito, in imamo torej najkoristnejše drevo iskati med gozdnimi. In to je bila lipa.

Bila jim je prav mati. Dokler se je nje vrh ponosno dvigal proti nebu, je neprenehoma sipala raznih darov obilo, ko je bila padla, pa se je od nje do zadnje betvice uporabilo vse in sicer v najnujnejše potrebe.

Poglejmo si jo živo. Hišo je varovala strele, branila vetra in v vročini dajala krepilno senco. Cvet je bil jako čislan lek, a mnogo večje vrednosti za čebelarstvo, katero se je le na podlagi lipe moglo razviti tako velikansko, kakor se je; kajti glavno pašo so

— Toda, vsaka sila do vremena! — Vedo naj nasprotniki, da je tista doba že za nami, ko smo kakor pokorne ovce klanjali vratove tujem jarmu. Oni naši izdajalci pa, katerim je ljubša tuja beseda poleg domače slovenske, katerim je toliko do prijazne nemške gospode, oni naj pomnijo, da jih čaka prokletstvo njih lastnega naroda. Nikdar ne bodo otroci očetu, ki jim je glasoval za šolo, v kateri se niso ničesar učili, v kateri so pozabili še to, kar jim je bilo drago po Bogu in materi, mili jezik materinski. Obmejni Slovenci! Stojmo pogumno, ne ustrašimo se boja za naše svete pravice, ne izročajmo naše mladine v roke zagrizenih naših nasprotnikov, ne iščimo razkola temveč v bratski ljubezni delajmo složno za lepšo bodočnost našega naroda!

Zidani most. Ne verjamete mi, gosp. urednik, s kakim veseljem sem bral v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« med nannanili na zadnji strani z velikimi črkami natisneno izjavo: Jaz Janez Ban, pristaš demokračke stranke izjavljam pred sodiščem, da sem 1. decembra l. l. brez povoda očital gospodu Janezu Čemažar, kaplanu, da ne opravljajo svoje stanovske dolžnosti. To preklicujem kot obrekovanje. Sevnica, 26. februarja 1901. Janez Ban.

Tako je prav! Le naj obrekovalci naših dušnih pastirjev dobijo zaslužen plačilo. Bilo bi treba tudi pri nas na Zidanem mostu, kjer je veliko takih širokoustnežev, ki so svojo modsost nabrali v »Eisenbahner-ju«, »Rodoljubu«, »Rudečem praporju«, in ne vejo drugzega kakor ravno z grdim obrekovanjem in opravljanjem duhovskega stanu si kratiti dolg čas. Prišel sem za svojimi opravki že v razne kraje, sedaj me je za nekaj časa pripeljala v Zidani most, občujem tukaj vsaki dan z delavci, — pa odkritosrečno govorjeno — nikjer še nisem našel takih npravnih razmer, kakor tukaj. Sem že leta delavec toda, krščanski delavec, v kolobarju življenja ohranil sem si svoje versko prepričanje in zato se mi gnusi, če vidim, kako se ravno med mojimi tovariši, zlasti mladimi, tepta vse, kar je lepega, kar je svetega. Opozarjam dušne pastirje v Širji in v Loki, da tukaj nekateri hudobneži trosijo med delavci hudobno pisane knjižice, zlasti tudi »Kristusovi namestniki v pravi podobi« in najdejo mnogo kratkovidnežev, ki na nje prisegajo, kakor na sveto evangelje, akoravno so knjižice po mojem razumu polne ostudnih laži in zmišljenih hudobij. — Tovariši, delavci, ki še niste postali popolnoma neverni, nisem sicer v to poklican, da vam pridigujem, pa iz dna srca kličem vam: Proč s takimi knjižicami!

čebelam dajale lipe. Že vosek je bil velekoristen, ker je rabil doma in se v trgovini jako čislat, toda ni ga primerjati z medom, ki je starim Slovanom bil eden najimenitnejših pridelkov, ne da omenjamo njega, slavnega lipovca, dobroto. Služil je za vsakdanjo hrano, jako mnogo pa se ga je porabljalo v pripravo najbolj običajne umetne pijače, medu ali medice, ki so jo stari Slovani vedeli tako izvrstno narejati, da so jej Germani dajali prednost pred najboljšim vinom. Pozabiti tudi ne smemo, da je med tedaj namesto naš sladkor, ki se vendar šteje med najimenitnejša hranila, in da je bil v trgovini s sosednimi narodi glavna roba. Da korist, ki jo je lipa dajala, dokler je stala, izpopolnimo, nam je še omeniti listja, ki je zeleno rabilo za lek, govedi tudi moglo biti za krmo, suho pa služilo za steljo.

Lipa posekana. Les so stari Slovani uporabljali za pohištvo, rezbarijo in napravo drugih potrebščin, samo od sebe umevno, tudi za kurjavo. V Rusiji se še danes pohištvo največ izdeluje iz lipovine. Tudi liče je bilo kaj važno, Izdelovali so iz njega obutalo, torbe, rabilo je za vezanje, bržkone pa še tudi v razne druge svrhe. Kajti v Rusiji je obrt z lipovim ličjem od nekdanj velikanski; ta snov služi tam kot predivo in pletivo, namestu rogoza, slame in kož. Iz lipovega

Poglejte najpoprej one, ki vam take knjižice v roke dajejo, pogledajte jih v pravem svetlu, pogledajte jih v pravi podobi in bote videli, da ravno tisti bi bili potrebni, da bi naj poprej pred svojim lastnim zelo, zelo umazaniam pragom pometali in potem še le se brigali za druge. Čudil sem se sploh, posebno po zadnjih volitvah volilnih mož za peto kurijo, kako so se ravno nekteri tovariši, socijalni demokrati, pokazali v pravi podobi — po svoji svoji surovosti. Se-li čudite potem, da kmet za vas ne mara, ko ga psovate z raznimi psovskami, posebno vam priljubljeno »ajhmohter«, katero rabiti ste že naučili tudi svoje otroke, tako da marsikateri šolar na Zidanem mostu, kmete in krščansko misleče delavce pita s takimi psovskami?

Le tako naprej! in se bote čedalje bolj ostudili krščanskemu kmetu in krščansko mislečemu delavcu, nasproti pa krščanski delavec in kmet se bota drug drugzega še dalje bolj oklepala in za svoje pravične težnje skupno delovala in po pravičnem potu tudi zboljšanje svojega stanu dosegla.

Sv. Jurij ob Taboru. (Gledališka predstava.) Dvakrat smo predstavljali igro »Lurška pastarica« dne 27. januarja in dne 3. februarja. Obakrat je bila sobana nalaščeno polna, zlasti še v drugič tako, da je moralo mnogo ljudij oditi, ker niso mogli več vstopiti. Počastili so nas obakrat tuji gosti v prav obilnem številu iz raznih krajev savinjske doline. Znamenje, da je igra vzbujala veliko zanimanje! In res jo je bilo vredno pogledati. Naše vrle deklice »dekliske družbe« so igrale primeroma prav dobro. Prolog je govorila pridna pevka Marija Divjak. Prvo dejanje predstavlja znano lurško dupljino. Nastopita v daljšem govoru Bernardka (Alojzija Ocvirk) in njena mati Lojza (Margareta Grobler). Ko ti dve odideta, Bernardka namreč spremi svojo mater proti domu, pride v dupljino šest malih deklic, katere se hočejo ondi igrati. A Bernardka pride med tem časom nazaj in prosi deklice, da se nehajo igrati. Deklice ubogajo ter odidejo proč; Bernardka ima ganljiv samogovor, v Lurdu zavzoni »angeljevo češčenje«, ona poklekne in moli, zadaj v dupljini pa se prikaže bela gospa (Franca Kranjc) v prekrasnej opravi, obdana s svetlo magnezijevo lučjo. To je jako ganljiv prizor. Tako se konča prvo dejanje. Daljna vsebina igre ob kratkem je ta-le: Na gradu Osoje na Goriškem gospoduje neverna grofinja Eleonora (Amalija Hribovšek). Ima dve hčeri, Tilko (Marija Blatnik) in Zofijo (Leopoldina Rančigaj). Tilka je slepa, za to jo mati sovraži. Med hčerama in domačo učiteljico (Marija Divjak) vlada neizmerna

liča, ki se obdeluje kakor konoplja, se namreč pletejo vrvi, košarice, klobuki, rešeta, tkejo vreče in preproge in tudi izdeluje obutalo, takozvani lapot, ki je pri priprostem ljudstvu tako navadno, da se ruski kmet po njem tudi imenuje lapotnik; vrh tega še Rusi z lipovim ličjem krijejo hiše.

Ali je torej našim prastarišem moglo biti katero drevo koristnejše od lipe?

Videli smo, da je lipa starim Slovanom zares bila sveto, najpogostnejše, najlepše, najčastitljivejše, najkoristnejše, skratka narodno drevo.

Smešničar.

Zdravnik: »Draga žena! vaša bolezen ni nevarna. Le največjega miru in pokoja potrebujete.« — »Toda predobri gospod doktor, pogledjte vender moj jezik!« — »Res tudi ta potrebuje največjega miru in pokoja.«

Tujec: »Ali zelo mrjejo ljudje v tem kraju?« — Kmetič: »No, toliko, kolikor jih pač dva zdravnika skupaj spravita.«

Pri brivcu. »Brivec, zakaj pa vi vedno take grozovite dogodke pripovedujete, kadar me strižete?« — »To je pač jasno, potem vam zlezejo lasje kvišku in jaz jih ložje strižem.«

ljubezen. Učiteljica bi rada rešila Tilko matrine jeze. Spomnijo se na Lurd. Tilka in Zofka odideta na francosko v Lurd. Ondi se snideta z Bernardko in Tilka spregleda na njeno priprošnje. To je preganljiv prizor koncem 3. dejanja. Grofinja Eleonora o vsem nič ne ve, ker je bila prej odpotovala v tujino. Četrto dejanje: Grajska pristavka Barba na gradu Osoje (Ivana Blatnik) s svojimi tremi hčerami (Marija Turnšek, Apolonija Lesjak, Marija Zupančič) zve, da je Tilka v gradu ozdravila. V hiši vlada neizmerno veselje, berejo časopis, v katerem je popisan čudež. Toda med tem naznani soseda Jera (Neža Lesjak) prihod grofinje. Nemarna grofinja vstopi in hudo ošteva pristavko. Pristavka se dobro zagovarja, odpre poslednjič vrata in Tilka plane neverni materi v naročje. Grofinja se z imenom: Jezus, Marija — nezavestna zgrudi na tla. To je konec četrtega dejanja. Grofinja se je izpreobrnila. Odide s svojimi hčerami in drugimi romarji v Lurd na božjo pot. Prelepo Marijino pesem pojejo, ko gredo proti lurški dupljini. V dupljino pride neverna lurška županja (Pavlika Južna) in hudo krega romarice. A romarice se dobro branijo, zlasti grofinja Eleonora, ki pripoveduje, kako je njena hčerka ozdravila. Županja se temu zelo čudi in se tudi izpreoberne. Romarice nato padejo na kolena in zapojejo zelo ganljivo Marijino pesem. Zada v dupljini se prikaže prelepa bela gospa in angelčki, obdani s svetlo magnezijevo lučjo. Tako se konča igra. — Igra je zelo ganljiva in izvabila solze ne le ženskam, marveč tudi moškim. Videli smo odrastle može, katerim so igrane solze v obeh. — Naznanja se tukaj že danes, da se bo igra po veliki noči zopet dvakrat igrala, tako, da bo slednji imel priložnost videti jo za malo vstopnino.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Poslanec vitez Berks še nikakor ni izstopil iz »Slovanskega centra«, kakor so vedeli poročati nekateri listi.

Duhovniške vesti. Župnijo v Kamnici je dobil č. g. Ivan Wolf, dosedaj župnik v Zabukovju, župnijo Sv. Bolfenk v Slov. gor. č. g. Josip Ilešič, dosedaj kapelan v Žalcu, župnijo v Poljčanah č. g. Ivan Mlasko, dosedaj kapelan v Št. Janžu na Dravskem polju. Korvikarij v Mariboru, č. g. Matej Štrkelj, se je šel zdraviti v Gradec v bolnišnico usmiljenih bratov ter dobil začasni dopust. V Dramljah je nastavljen kot kapelan č. g. Anton Zavadič.

V Ptuj se je zaročil odvetnik dr. Tomaž Horvat z gospico Vido Lapajne-tovo, učiteljico na okoličanski šoli ptujski.

G. dr. Leo Kreft ne ordinira več v Radencih, ampak zopet v Gornji Radgoni.

Nemškutarski napad. »Štajerc« je začel kar zaporedoma blatiti slovenske rodoljube in sicer brez vsakega povoda. Nek dopisnik iz Lukavec se je spravil zadnjič nad dr. Rozino, odvetnika v Ljutomeru ter ga grdo napadel. Za nemške odvetnike pa »Štajerc« nima nikdar grajalne besede.

Zupan se išče. Dosedanji župan mariborski noče več prevzeti službe župana. Naslednik se išče.

Častni občan. Občinski odbor občine Št. Ilj pod Gradičem je imenoval v svoji seji dne 26. januarja 1901 veleposestnika gosp. Ivana Kranjca zaradi njegovih plodonosnih zaslug v blagor občine, enoglasno častnim občanom.

Poročil se je dne 11. febr. 1901 v Novem mestu gosp. dr. Karol Grossmann, odvetnik v Ljutomeru z Matildo roj. Mehora iz Novega mesta. — Bilo srečno!

V Poberžu pri Mariboru je na ondotni štirirazrednici razpisana služba učitelja v drugem plačilnem razredu. Poučevalni jezik je sicer nemški, a ker je šola na slovenskem

ozemlju, bi lahko učitelj slovenskega mišljenja mnogo dobrega storil.

Pri Sv. Trojici v Slov. gor. so pokopali dne 11. t. m. vrlega mladeniča Ignacija Čeha. Pogreb je bil slovesen, spremljala ga je z zastavo cela mladeniška družba, katere ud je bil pokojnik. Večna mu luč!

Naš rojak gospod Mat. Senčar, c. kr. avskultant v Ljubljani je bil na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava. Čestitamo!

V Konjicah se obhaja sv. misijon od 10.—17. t. m. Vodi jo ga oo. jezuitje.

Zaveden mladenič. Na zborovanju bralnega društva v Hočah se je oglasil gosp. P. proti našemu listu. Toda našel je odpor. Med drugimi je vstal kot zagovornik našega lista tudi vrli mladenič Pivec iz Brezja ter zahteval, da se list, ki se vedno bori za vero, jezik in zemljo Slovencev, ne sme rivati iz naših narodnih društev, ampak število naročenih izvodov se naj pomnoži. In v bralno društvo v Hočah bo zahajal odsedaj naš list v osmih iztisih. Nastopanje slovenskih mladeničev za naš list nam je prijetno zadoščenje za vsa preganjanja zadnjega časa.

Iz šole. Deželni šolski svet je izrekel svojo zahvalo okrajnemu glavarju v Ptuj, Baronu Apfaltreru, okrajnemu šolskemu nadzorniku za Ptuj-Ljutomer Ivanu Rajnerju za njihovo veliko skrb, ki jo kaže pri zidanju novih šolskih poslopij. Nadalje je pohvalil okraj. šolskega ogleda na Polenškaku Jurija Lovreca, načelnika kraj. šol. sveta na Polenškaku Alojzija Lajha, župana v Cirkovcah Alojzija Goljata in načelnika krajnega šolskega sveta v Cirkovcah Mihaela Beraniča, nadučitelja Simona Sekirnika pri Sv. Juriju na Donački za njihovo skrb pri zidanju novih šolskih poslopij.

Poročil se je dne 3. sveč. t. l. Josip Sorko, trgovec na Bregu pri Ptuj z gospodično Elizabeto Sok iz Zamanjec. Poročena sta v Gradcu.

Kako skrbi Bračko za kmeta, kaže ravno njegovo postopanje gleda okrajnega zdravnika za gornjeradgonski okraj. Milonar Hildebrand v Radencih si išče namreč kopalnišnega zdravnika — takemu bi moral plačati kakih 1000—1200 gld. — radi tega je stopil v dogovor z Bračkom, da mu pomaga pridobiti cenejšega zdravnika in sicer na stroške kmeta in občin. Bračko priporoča in dela vsled tega za nemškega zdravnika dr. Orosela, katerega bi Hildebrand rad imel. Okraj mu naj da mesto in plačo, Hildebrand pa bo na ta način dobil zastoj zdravnika, ki mu ugaja. Ubogi kmet naj plačuje, milionar Hildebrand pa naj uživa kmetove dobrote, tako si misli kmetski prijatelj Bračko. Gornjeradgonski kmetje, kako dolgo boste še hodili za Bračkom?

Osemdeseti rojstveni dan je minoli petek v krogu svoje družine obhajal Jožef Karba, posestnik v Babincih pri Ljutomeru. On spada v vrsto najstarejših zavednih narodnjakov tamošnjih. Dokaz temu je med ostalim tudi okoliščina ta, da »Slovenski Gospodar« ves čas svojega izhajanja zahaja v hišo jubilarjevo. Iz tega se pa lahko sklepa, da se tudi otroci njegovi ravna po vzgledu očeta. Od teh eden je župnik v Zrečah, drugi je posestnik in vzgledni gospodar na Krapji, dva delujeta na Dunaji, jeden kot c. kr. uradnik na pošti, a drugi služi v cesarskem gradu, dva sina in edina hčerka pa mu pomagajo doma pri gospodarstvu, katero še vodi sam. Ženo mu je pred okoli dvajsetimi letmi konj s kopitom udaril v lice in usmrtil. Vrli starček je trupla še krepkega, a duha mladeniški bistrega. Dal Bog tako še mnoga leta!

Luče. G. Žičkar je v državnem zboru, in že se nam sporoča, da je poljedelski minister na njegovo ulogo dovolil 4000 K reči štiritisoč kron za uravnavo savinske struge pri Lučah, in je že ta akt šel na graško namestništvo z naročilom, naj vpliva na deželni odbor, da tudi dovoli enako svoto. Kmalu bo leto, odkar se je po Žičkarjevem prizadevanju vršila o tej reči na

licu mesta komisija. Ali niso Luče v našem okraju? — Gospodje v Gornjem gradu vtegnite to najbolj vedeti. Vemo pa tudi drugo, in še drugo, in zato kličemo: hvala in Bog živi našega Žičkarja!!!

Premog bo dal kopati g. Lapp blizu železnične postaje Turiška vas. Premoga je bojda v izobilju in dvojne vrste. Delo se začne v tem letu.

Vitanje. V času pretečenih volitev smo imeli pri nas bursko vojsko. Slovenci seveda smo pali, dasi smo bili na volitvi sami slovenski sinovi, kakor kažejo naša in njih imena. S Slovenci je volil tudi Jakob Grile, mož neustrašen in jeklenega značaja. On je kamnosek, dober in pošten slovenski obrtnik. Sovraži ga celo Vitanje nemčurskega tabora in mu ne da vinarja zaslužka. Prosimo torej mi slovenski bratje za njega — vse slovensko občinstvo na zelenem Štajerju, da mu pripomorejo. Dela vstrajno, lepo in okusno. Slovenci, pomagajmo svojim bratom, drugače je zastoj naša politika. Upamo! Na zdar!

Loka pri Zidanem mostu. Umrla je dne 11. februarja dopoldan občespoštovana Katarina Fon v starosti 73 let, mati 8 otrok med temi c. kr. deželnega sodnijskega svetovalca g. Alojzija Fona v Mariboru in c. kr. gimn. profesorja na slov. gimn. Ivana Fona v Celju. R. I. P.

Iz Šmartna pri Slovengradcu. Za kmetijsko zadrugo v Šmartnu se posebno trudita, veleposestnik Fr. Brdnik p. d. Kralj in pa Simon Hribernik, za kar njima izrečemo že zdaj toplo zahvalo. Po vsakem okraju so nasprotniki, posebno pri nas. Ti pravijo, le počasi in polagoma, da se ne prenačimo. Tako je torej pri nas! Ko bi še deset let preteklo, bodo ti možje ravno tako pravili. In na ta način bi mi nikdar zadruge ne imeli. Vidva pa spoštovana moža, ki je Vama za ljudski blagor, le potrudita se še nadalje, in upamo, da trud, ki ga imata, bo Vama Bog stoterno povrnil. Imejta pred očmi ta izrek: vsaka dobra in koristna reč ima nasprotnike.

O plačevanju davka po poštah je »Slovenski Gospodar« že pret. leto pisal obširneje. Na to opozarjamo zopet danes. Ako davkoplačevalec greš davka ali desetka plačevati v davkarnico, moraš s hojo imeti truda in zgubo časa, in skušnja uči, da tudi pri davkarnici moraš čakati po cele ure. Zatorej priporočamo: Idi ali koga pošlji na katerosibodi pošto, tam kupi za plačevanje davka poseben list, ki velja 7 helarjev. Na tem listu je tiskan pouk. To preglej in preberi. Potem pa na tisti list napiši, kar je treba. Poštni uradniki sicer niste dolžni popisovati dotičnega lista, pa če bi si davkoplačevalec ne mogel pomagati sam, bode že rad postregel vsaki prijazen uradnik ali duhovnik ali učitelj ali kateri drugi prijatelj ljudstva. Popisani list in denar izroči pošti. Pošta bo ti dala potrdilo, da je tvoj denar vsprejela. Razven tega boš čez nekoliko dni iz davkarnice skoz pošto dobil naznanilo, ki pravi, da so tvoje vplačilo zapisali v davkarnično knjigo. Vsa ta »komedija« stane borih 7 helarjev za kakoršnosibodi pošiljatev denarja v davkarnico.

Prodajanje nežgane »žganice« je prepovedano. C. kr. okrajno glavarstvo v Celju je občinskim uradom zaukazalo, da vse v občini bivajoče trgovce ali prodajalce, ki za zavživanje namenjene opojne pijače narejajo ali prodajajo, takoj ali ustmeno ali pismeno natančno o tej prepovedi obvestijo. Ob zdravstvenih pregledih se je namreč opazilo, da večina prodajalcev, ki se pečajo s prodajanjem opojnih pijač, skoraj brezizjemno nežgane, t. j. z mešanjem spirita z vodo in z določenimi esenci narejene žganice, kakor slivovko, rum, konjak itd. prodaja na debelo in drobno in tudi v zapečatenih steklenicah. Vsled določbe § 11 zakona z dne 6. januarja 1896, drž. zak. iz 1895 št. 89, se narejanje in prodajanje na tak način narejenih opojnih pijač, ki so za zavživanje namenjene, smatra za prestop in kot tak kaznuje. Zatorej se obrtniki, ka-

teri se pečajo z narejanjem opojnih pijač v velikem kakor v malem, opozarjajo, da bodo v to svrhu nadzorovani, in pri prestopku se bode dotično »žganje« zaplenilo, kakor tudi ovadba na c. kr. okrajno sodišče in na c. kr. okrajno glavarstvo napravila. Ob enem se c. kr. orožniškim postajam ukazuje, da v tej smeri nadzorujejo in uradno postopajo.

Poslanec Žičkar s tovariši je vložil v državni zbornici predlog za ustanovitev slovenske obrtne šole na Spod. Štajerskem. O velevažnem predlogu bomo še govorili.

Slovenska zmaga. V Št. Vidu pri Ptujju je pri občinskih volitvah zmagala slovenska stranka.

Kako delajo Nemci? Ptujski občinski svet je določil za podporo gimnazijskim učencem 100 K, a pristavil, da se s tem zneskom smejo podpirati samo učenci nemške narodnosti. »Štajerc«, kaj rečeš k temu?

Ptuj hočejo razširiti. V občinski seji je ptujski župan Ornig predlagal, naj bi se del občine Karčevina in del občine Nova vas pri Ptujju priklopil Ptujju. Pred leti so gospodom v Ptujju varjeli Kanižanski občani ter se pridružili vsled velikih obljub mestu, a sedaj se bridko kesajo. Ptujski nemški občinski očetje naj mestno blagajno polnijo, če morejo, s svojimi obč. dokladami, okolico naj pa puste pri miru!

V Celju se je poročil narodni urar g. Rafko Salmič z gđeno Anico Leitgeb, hčerko umrlega okraj. šol. nadzornika celjskega.

C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru nam poroča: V smislu § 1 ministerijalne odredbe od dne 15. decembra 1852, šte. 257 drž. zak. se bode občinski lov občine Štatenderg v neobvezani površinski meri 669.4217 hektarov in občinski lov občine Pečke v neobvezani površinski meri 486.4283 hektarov potom očitne dražbe za dobo uštevši do 30. junija 1908 tistemu v najem dal, kdor bode največ ponujal. Dražba se bode na uradni dan v Slovenski Bistrici, v četrtek dne 7. marca 1901 v pisarnici okrajnega zastopa ob 11. predpoldne vršila. Izključna cena za občinski lov Štatenderški znaša 20 kron, ona za občinski lov v Pečkah 12 kron. Dražbeni pogoji se zamorejo v tukajšnjem uradu kakor tudi na dražbeni dan razviditi. Prijatelji lova so s tem k udeležbi povabljeni.

Iz Gornje savinske doline. S flosom ne morem po svetu, ker je Savinja zamrznjena, a po lesni trgovini pridem križemkrazem. Ne vemo, če bomo mogli v spomladu peljati flose naprej, ker nam moških manjka. Vse gre v Ameriko. Pri lanskem kontrolnem zboru jih je bilo 62, ki so šli čez morje za kruhom. Pa naj začnem po redu, s spodnjim koncem naše doline. V Mozirju so začeli sedaj gonjo proti Mohorjevi družbi, ker jim je preduhovniška. Neka gđena nabira za družbo sv. Cirila in Metoda, češ, da ni treba biti pri Mohorjevi družbi tistim, ki dajo en gld. za družbo sv. Cirila in Metoda. Nekateri ljudje pač ne sprevidijo, da sta sv. Ciril in Metod bila tudi duhovnika, da je predsednik družbe sv. Cirila in Metoda tudi duhovnik in da so duhovniki za to družbo darovali že več desetakov, kakor ista gospodična šteje ur v svojem življenji. — V zadrečki dolini snujejo v Bočni že več let faro. Kakor sem slišal, podregal je g. Žičkar že kot prejšnji poslanec, naj hitro skuhamo bočansko župnijo. — Vse te žalostne reči naj polajšam z veselo novico, da imamô v Ljubnem sv. misijon. Vodijo ga č. oo. lazaristi iz Celja. Ljudstva se kar tere, čeprav so veliki zameti. Iz Solčave, celo iz Luč prihajajo. Ta le stanovitnost do konca bo kronana. Flosar.

V Orehovi vesi pri Račah je v hiši svoje hčere umrla pridna vdova Marija Komperšek. Njeni mož je bil svoječasno pristavnik pri Sv. Ilju v Slovenskih Goricah. Hiša je bila sicer ubožna, a delavna in vse-skozi pošena, vsled tega ji nikdar ni manjkalo ne dela ne jela. Izmed troje sinov je

jeden c. kr. orožnik-voditelj v Vitanji, drugi gospodari pri Sv. Ilju, tretji kot bivši součeneec domoljubnih mladeničev šentiljski je sedaj mizarški pomočnik v Londonu na Angleškem, od šestere hčeri so tri skrbne žene, a tri delajo v poštenih službah. Ko so otroci stali okoli smrtnih postelje materine, je bolnica zbrala še slabe moči svoje ter sklenila roke in svojem poprosila še za nadaljni blagoslov Božji, pa pristavila besede: »Čeravno mi v tem trenutku ločitve ne morete nič več pomagati, vendar sem iz srca vesela, ker na mene niste pozabljali in tudi zdaj mi slajšate bridke ure, ker ste s svojo pričujočnostjo poskusili še razodevati ljubezen do ljubljene vas matere.« Pač lepo spričevalo so te besede v pogledu na posnemanja vredno ljubezen materinsko in otroško. Kmalu potem se je blaga mati preselila, upamo, da v veselo večnost. Svetila ji tam večna luč!

Iz drugih krajev.

Razkralj srbski mrtev. Dne 11. febr. je umrl na Dunaju razkralj srbski Milan. Obolal je na influenci, katera se je razvila v pljučnico in razkralju zadala smrt. Star še je bil komaj 47 let. Bil je oženjen z rusko plemkinjo Natalijo, a se je dal od nje ločiti. Od tistega časa ni imel več sreče. Pokopan bo v Krušedolskem samostanu na srbskem Ogrskem.

»Slovensko čebelarstvo« za Kranjsko, Štajarsko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani, ne pričakovano dobro napreduje, vsaj ima že prav blizu 700 udov. Za našo čebelorejo, ki je zelo važen del kmetijstva, in ki je bila nekdanj zelo razširjena, pa je v zadnjem polstoletju močno propala, je to društvo največjega pomena, zlasti, ker izdaja vsak mesec strokoven list »Čebelarja«, ki daje potrebne nasvete o naprednem čebelarstvu. Letna udnina (s »Čebelarjem« vred 2 kroni) naj se pošilja blagajniku g. Av. Puciharju, faktorju Blasnikove tiskarne v Ljubljani. — Občni zbor čebelarstva bo 18. t. m. ob polu 10. uri v »Mestnem Domu« v Ljubljani.

Slavlje poljskega pesnika. Najslavnejši živeči poljski pisatelj Henrik Sinkiewicz je obhajal 22. decembra m. l. 25letnico pisateljskega delovanja, kakor še menda noben umetnik ne. Njegovi slavitelji, na čelu jim Nj. eminenca škof Ruszkowski, so nabrali 70.315 rubljev. Za to vsoto so mu kupili lep posestvo z vilo za 51.249 rubljev, blizu 20.000 rubljev pa so mu dali še na razpolago.

Morilec kralja Umberta, Bresci je prepeljan v ječo Portolongone. Ječa je sezidana na skali, ki sega v morje in ima celice, ki so le 2 in četrt m široke, 4 m dolge in 3 m visoke. Jetnik ne sme nikdar ven, in prej mora vsak delj časa prebivati v popolni temi predno pride v tako celico; pravijo, da bo Bresci moral zblazneti, ker v taki ječi ne more nihče prebiti čez tri leta, da ne bi izgubil pameti.

Društvene zadeve.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru je darovala vesela družba na Leopold Zupančičevem domu poslavljajoča god vrle hišne gospodinje 10 K. V Velenju se je nabralo 12 K.

Kmetijska zadruga pri Trojici v Slov. gor. ima na pepelnico t. j. 20 t. m. ob 9. uri zjutraj izvanredni občni zbor s sledečim vspešdom: 1. Pogovor o volitvi načelstva, eventualno nove volitve. 2. Potrđilo letnega računa. 4. Sklepanje o nadaljnjem delovanju mlekarne. 4. Raznoterosti. Ker je ta občni zbor posebne važnosti, so vsi udje k obilni udeležbi vabljeni. Sklepal se bo pri vsakem številu udov.

Ormoška čitalnica. Pri dne 27. jan. 1901 se vršečem občnem zboru »Ormoške čitalnice« se je izvolil predsednikom zopet g. dr. I. Omulec. Odbor pa si je izvolil dne 3. febr. 1901 za podpredsednika g. dr. Orslava Kristana, za tajnika g. Franca Gomzijsa, za blagajnika pa g. Adolfa Rosino.

Bralno društvo v Cirkoveah je imelo dne 10. febr. v stari šoli občno zborovanje z govorom, s prednašanjem pesmi in predstavljanjem igre in volitvijo novega odbora. Govor je prevzel g. A. Korošec iz Maribora, v katerem je navduševal navzoče, da naj bo bralno društvo vir izomike in izobrazbe, ognjišče narodne zavesti in središče poštene zabave. Osobito je govoril mladeničem, naj si v bralnih društvih s čitanjem gospodarskih časnikov in knjig nabirajo znanosti za svoj bodoči poklic in naj se pridno vadijo v govorniških nastopih, da bodo iz njihovih vrst došli našemu kmetu izomikani in spretni zagovorniki kmetijskih teženj. Mladenič Goljat in mladenka Hiti sta prednašala primerne pesmi. Igra »Zamujeni vlak« se je igrala zelo dobro in gladko. Nazadnje se je vršila volitev novega odbora.

Za slovensko šolo v Mariboru je daroval neimenovan 4 K. Slava mu!

Pri Sv. Jurji ob Taboru bo dne 17. februarja popoldne ob treh vesela zabava v sobi »Bralnega društva«. Igrala se bo zopet smešna igra »Pravica se je izkazala« in še bolj smešni komični prizor »Povsodi smola«. Domači pevci bodo pa zapeli nekaj prijaznih pesmic. Kdor hoče biti prav dobre volje, naj nas blagovoli počastiti. Posebna vabila se ne bodo izdajala. Vstopnina: stojišče 10 kr., sedež 15 kr.

Slovensko politično društvo »Pozor« v Ptujju, si je izvolilo pri glavnem zboru dne 7. februarja sledeč odbor: Predsednik: gosp. profesor Josip Zelenik pri Sv. Vrbanu; podpredsednik: g. dr. Ante Brumen, blagajnik: g. dr. Tomo Horvat, tajnik: g. Miran Lorber, odborniki: g. Karol Zupančič, g. V. Bezjak v Ptujju, g. Alojz Šuta, župnik pri Sv. Marjeti; namestniki: g. Skender Pinterič, g. Mihael Brenčič v Ptujju, g. Josip Sinko, župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.

»Bralno društvo« v Majšbergu ima v nedeljo, dne 17. februarja po popoldanski službi božji svoj letni občni zbor z običajnim vspešdom; na to se vrši zvečer ob 6. uri v prostorih g. Vobnerja veselica z gledališko igro, s petjem, govori in prosto zabavo. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Bralno društvo pri sv. Jerneju se je 3. februarja t. l. otvorilo. Društvo šteje že 39 udov. Odbor se je sestavil tako-le: Predsednik Alojzij Cvahte, posestnik na Ličnici; podpredsednik: Janez Goričan, posestnik ravnotam; tajnik: Josip Čeh, nadučitelj; blagajnik: Anton Bezget, župan in posestnik na Ličnici; odbornika: Franc Zdolsek, župnik in Vinko Jurše, posestnik na Ličnici. Društvo dobiva vse važnejše slovenske liste.

Čitalnica pri sv. Jederti priredi 17. februarja zabavo s tem vspešdom: 1. »Pozdrav gostom«; mešan zbor. 2. »Krivica in dobrot«, igra od Ant. Medveda. 3. Ruski sarafan«, s spremljanjem na citre predneseta sestrice Berzizonovi. 4. »Matevž Klabuštrač« šaljiv nastop. 5. »Dar sprave«, legenda od A. Medveda. Petje narodnih pesmi in različni šaljivi dodatki oveselijo »dobro došle sosed«! Na svidenje!

»Šaleška čitalnica v Šoštanju« priredi v nedeljo, dne 17. februarja ob pol 8. uri zvečer v hotelu »Avstrija« pustno veselico s sledečim vspešdom: 1. »Mož domu«. Šaljivi prizor. Nastop raznih mask in šaljivih skupin in drugi zabavni program. 2. Ples. Na veselo svidenje! Odbor.

Na Teharju priredi ondotno kat. slov. polit. društvo v nedelje, dne 24. februarja ob 3. uri popoldan v šolskih prostorih svojo običajno letno zborovanje. K mnogobrojni vdeležbi vabi najvljudnejše odbor.

Loterijske številke

Trst 9. februarja 1901. 68, 39, 19, 42 65,
Linc » » » 19, 51, 30, 81, 85

Hennebergova svila, pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v moji tovarni, za bluže in cele obleke, črna, bela in barvana meter za 65 kr. do 14 gld. 65 kr. Zasebnikom poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pisemska poština v Švico je podvojena.

G. Henneberg, tovarna za svilo (c. kr. dvorni zalagatelj.) **Zürich**, 37 17—1

Setev se bliža! Kdor dobro seje, tudi dobro žanje, pravi stari pregovor. Predvsem

pa mora seme čisto in krepko biti in je menjava setve iz mrzlih krajev potrebna. Sad severnega kraja je oves. Obrodi v najneugodnejših krajih gorá najbolje in zato je triumph oves tako glasovit. Sejanje tega ovsa ima občudovanja vredne uspehe, ker ni samo pridelek na zrnji, ampak tudi na slami večji, kakor od vsake druge vrste ovsa. Triumph oves je za mrzle kraje najboljši, najtrpežnejši in da gotovo žetev. Zori najprej in ima teško močnato zrnje z tanko lupino. Želeti je, da se ta od **praktične vrtnarske družbe v Frauendorf na Bavarskem** gojen oves povsod seje. Omenjena trdka je voljna vsa-

kemu, kateri želi. vzorce z cenikom poslati. Opozarja se na pogoje, ki so v oznanilu trdke na strani 8 te številke.

Thierry-jev balzam in centifolično mazilo se sme na podlagi ugodnega predloga École supérieure de Pharmacie v Parizu od 21. velikega travna 1997 na Francoskem upeljati in naravnost na privatne osebe pošiljati. Toda ne samo tja, ampak tudi v vse dežele se ti izdelki pošiljajo in ima podjetnik v Londonu samosvojo podružnico, koder se tudi mnogo njegovih pridelkov izvaja. Izdeluje se samo v Pregradi.

Fosforjevo
kislo apno
za živino priporoča 59 3—3
M. Berdajs, Maribor.

Poljski malec
(gips), ki je najboljši ter najizdatnejši umetalni gnoj, priporoča **M. Berdajs**, zaloga specerijskega blaga in semena v Mariboru. 58 3—3

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice v Konjicah,

ki se vrši

dne 25. februarja t. l., ob 2. uri popoldne v lastni pisarni.

Dnevni red:

84 1—1

1. Poročilo načelstva;
2. Odobrenje letnega računa za l. 1900;
3. Razdelitev čistega dobička;
4. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev, in
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi uljudno

Načelstvo.

Chief-Office: 48 Brixton-Road London, SW.

A. Thierry-jevo pravo centifolijo mazilo

Slatini. — Sviri se

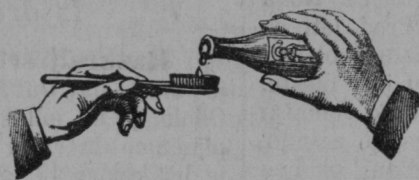
je najboljšo vlažno mazilo, ima po dobrem osnaženju bolečino olajšujoč učinek in hitro zdravi, odpravi z omežanjem vsakovrstna vrinjena telesa. — Je za **hrbolazce, kolesarje in jahače** neobhodno potrebno.

☺☺☺ Dobiti je v vseh lekarnah. ☺☺☺

S pošto frankirano 2 lončka 3 K 50 v, 1 lonček za poskus proti nakaznici 1 K 80 v razpošilja s prospektom in z imenikom prodajalnic za vse dežele sveta **lekarničar A. Thierry-jeva tovarna v Pregradi pri Rogaški Slatini.** — Svari se pred ponarejanjem in se opozarja na zgoraj zaznamovano, na vsakem lončku vžgano znamko. 15 25—6

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London SW.

Omoči naj se ščetka za zobe z

A. Thierry-jevim balzamom

in naj se potem z njo zobje dobro osnažijo, če se hoče na ta način vsaka izprijenost zob preprečiti in pri zobobolu se tudi bolečine odpravijo. — Dobi se v vsaki lekarni. — Pazi naj se na vseh državah registrirano nunsko tovarniško varstveno znamko v zeleni barvi in na klobučkov zatvor vtisnjeno trdko: „Allein echt“.

S pošto frankirano 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K. Za poskus razpošilja steklenice proti nakaznici po 1 K 20 h s prospektom in imenikom prodajalnic vseh dežel sveta **lekarničar A. Thierryjeva tovarna v Pregradi pri Rogaški Slatini.** 8 17 25—6

Večje posestvo

ne daleč od železniške postaje se prostovoljno **proda**. — Obstoji iz hiše, gospodarskega poslopja, mlina, rezalnice in mlatilnice na vodo in ribnik za pridobavo ledu z poprečnim letnim prispevkom 600 K, potem polja in travniki 19 ha 35 a 87 m², gozdom 7 ha 90 a 14 m² vse v ravnini. Cena 28.000 K, kupčina pod ugodnimi pogoji. — Vpraša se pri c. kr. bilježništvu (notariat) v Slovenjem gradu. 61 3—3

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali **sprejme se takoj** v trgovini mešanega blaga **Slavinec & Šeleker** v Smartnem pri Litiji, Kranjsko. 51 3—3

Lep gozd

za izsekati, čez 4 orale, se prostovoljno takoj po ceni proda. Nahaja se blizu **Male Nedelje** pri Ljutomeru. Natančneje se izve pri **Mariji Grossmann, grajščina Gleichenberg, Štajersko.** 62 3—3

Išče se 82 2-1**priden učenec**

z dobrimi spričevali in obnašanjem, 18 do 25 let star, da bi se studenčarstva učil; imel bo letne plače 60 do 80 K. Kdor ima voljo se studenčarstva učiti, se naj do 15. švečana t. l. pri podpisnem mojstru osebno predstavi.

Podpisani tudi naznanja in se priporoča vsem tistim, kateri si mislijo svoje studence na cevi prenameriti, da se o pravem času oglasijo in naj les za cevi (role) že zdaj po zimi posekajo, če hočejo dobro in zdravo vodo piti, ker so cevi (role) tudi bolj trpežne. Tudi kopanje in zidanje studencev izdelujem po nizki ceni.

Franc Bratina,

studenčni mojster v Križevcih pri Ljutomeru.

„Vzajemna zavarovalnica“

v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medjatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam. — **Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.**

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 524 8

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!**Svoji k svojim.**

Kanarčke

lastne odreje, lanske, čistokrvne — trdorske (harcer) plemenite drdrače in pisake po 9, 12, 15 in 18 K; polkrvne — izborne pevce po 5, 7, 9 in 11 K; samice po 3 ozir. 2 K priporoča p. n. prečasti-tim duhovnikom in p. n. slavnemu ob-činstvu proti poštnemu povzetju v osem-dnevno poskušnjo Emilj. Weixl, v Ma-riboru, Zofijni trg 3. 56 3—3

Pohišstvo

za eno sobo še jako dobro ohranjeno se po ceni proda. Elizabetna ulica 15. 80 1—1

V najem se dá 87 2—1

prodajalnica

blizu cerkve sv. Martina na Pohorju. — Več se poizvje pri posestniku Jožefu Bodlej pri Sv. Martinu na Pohorju.

J. Pserhoferja čistilne kroglice

so že več desetletij najbolj razširjene in je malo družin, kjer bi to lahko in prijetno delujoče domače zdravilo manj-kalo, katero je od mnogo zdravnikov pri hudih nasledkih slabega prebavanja in telesnega zapora občinstvu priporo-čeno. Od teh kroglic, ki so tudi pod imenom Pserhoferjeve kroglice ali Pserhoferjeve kri čistilne kroglice znane, velja ena škatla z 15 kroglicami 21 kr., eden zavitek z 6 škatlami 1 gld. 5 kr.; pri predpošiljanju denarja velja, poštne prosto: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. — Navod o porabi se priloži.

Jedina izdelovalnica in glavna založba za razpošiljanje:

I. Pserhoferja lekarna
Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

47 10—3

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve teločistilne kroglice“ in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja.
1 posodica 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Pserhoferjev trpotčev sok, za raz-lizenje, ena steklenica 50 kr.

Pserhoferjev balzam za golšo, 1 ste-klenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.

Stolovi Kola-izdelki izvrstno krepčalo za želodec in živce. 1 liter Kola-

vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

Pserhoferjeva britka želodčna tink-tura, (nekadaj življenska esenca ime-novana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld. Pserhoferjev balzam za rane, 1 ste-klenica 50 kr.

Tanokininska pomada J. Pserho-fer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatlja 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stendela, 1 posodica 50 kr., pošt-nine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulri-cha, domače sredstvo proti slabi pre-bavi. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje preskrbijo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.

Najnižje tovarniške cene!

Na debelo.

Na drobno.

Trgovina z železnino „Merkur“

Peter Majdič

Celje, Graške ulice št. 12.

Priporoča svojo bogato zalogo poljedelskih strojev, zlasti lahko tekoče slamoreznice najboljših sestavov, čistilnice za žito, sesalke (pumpe) za gnojnico itd.

Najizdatnejše gnojilo za travnike je Toma-šev žilindra in za deteljo poljski mavec.

✕ Zaloga kotlov za žganje kuhati. ✕

Najnižje tovarniške cene!

O priliki moje preselitve v Ljutomer kličem vsem znancem in prijateljem, od katerih se osebno nisem mogel posloviti, prisrčni

Zdravo!

Dr. Karol Grossmann.

89 1—1

NOVOMESTO, 11. febr. 1901.

Za bolne na želodcu in stare ljudi. 495

Konjak

star, iz domačega vina, pošilja franko 4 stekl. za 6 gold., 2 litra za 8 gld., novi konjak 2 litra za 4-80 gld. **Benedikt Hertl**, grajščak, Goliš p. Konjicah, Štaj.

1 stekl. za 1 gld. 50 kr. se dobi pri **Al. Quandest**, gosposka ulica, Maribor.

Vabilo

na

64 2—2

občni zbor

Okrajne posojilnice v Ormoži

registrovane zadrage z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil

v četrtek, dne 21. svečana 1901, ob 10. uri dopoldne v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

83 1—1

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzornišva o letnem računu.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Sklepanje o porabi čistega dobička.
5. Razni predlogi.

Pripomba: Ako bi ob zgoraj določeni uri ne prišlo zadostno število zadružnikov, da bi bil občen zbor sklepčen, vrši se ob 2. uri popoldne v smislu § 32. pravil drugi občen zbor, kateri je pri vsakem številu sklepčen.

Ormož, dne 6. svečana 1901.

Načelstvo.

Oznanilo.

V dobi od 4. do 16. marca 1901 vršili se bodo na vino- in sadjarski šoli v Mariboru pomladanski tečaji z sledečim vspešdom:

1. Poduk v vinogradarstvu in sadjarstvu za posestnike vino-gradov, sadonosnikov in druge prijatelje teh panog kmetijstva.

2. Poduk viničarjev in pa praktičnih sadjarjev in cestarjev. Prvi poduk ima namen, najvažnejše na polji vinogradarstva in sadjarstva posebno z ozirom na današnje potrebe teoretično in praktično raztolmačiti; drugi poduk pa služi namenu, da se viničarji in sadjarji v pomladanskem delu po vinogradih in sadonosnikih do dobrega praktično izvežbajo.

Število vdeležencev je za vino- in sadjarski tečaj omejeno z 40, za viničarski tečaj pa z 30.

Oni viničarji in sadjarji, ki niso poslani v dotični tečaj od občine ali od kake druge strani, od katere bi dobili podporo, dobijo podporo tu, ako dokažejo z, od občinskega urada potrjenim spričevalom, da so te potrebni.

Vdeleženci obeh tečajev naj škarje in nož seboj prinesejo. Dobro tako orodje kakor tudi drevesno žago in strugala za drevje dobijo pa tudi lahko po posredovanji zavoda v najprimernejši obliki in kakovosti tu.

Prijaviti se je treba do 1. marca pri podpisnem ravnateljstvu.

Maribor, 1. svečana 1901.

75 3—2

Ravnateljstvo dež. vino- in sadjarske šole v Mariboru.

Posestvo

obstoječ z lepe hiše, sadonosnika, vinograda in njive, vsega skupaj okoli 4 1/2 orala **proda** pod ugodnimi pogoji za **1200 gld. Karol Verbič**, čevljar v **Ruperčah**, pošta Sv. Marjeta na Pesnici. 77 3—1

Kupiti želi
malo posestvo s hišo
81 2—1

in nekoliko oralov zemlje, z gozdom in sadonosnikom, ki bi stalo okoli 500 do 600 gld. — Ponudbe naj se pošiljajo na **Ana Steskal**, Josefigasse 4, II. Gradec.

Močen kovaški
nčenec iz dežele se sprejme
pri **Bogomil Fogel**, kovaški mojster, Gleisdorf pri Gradcu. 57 3—3

Oves
za seme,

domačega pridelka, najrodovitnejše vrste za Spodnje Štajersko **Wilkom** in **Dupaner** proda **Karol Hermann** v Laškem trgu. 48 5—3

Proda se takoj
posestvo,
zidana, z opeko krita hiša in 7 oralov zemlje obstoječ z njiv, travnikov, sadonosnika in vinograda. Natančneje se izve pri lastniku **Jakob Vonbek, Vodole**. 43 3—3

Oves
(Willkomm)
To najboljše pleme ovsa rodi v vsaki zemlji, najprej dozori in se je kot najplodovitejše izkazalo, ima visoko in dobro slamo za klajo in se ne poleže. Ker se mora ta oves na redko nasejati, zadostuje 50 kg na oral. — Razpošilja se 25 kg za 9 K. — 50 kg. za 17 K. — 100 za 32 K. z vrečo vred. — Vzorne vrečice po 5 kg. frankirano z pošto razpošilja za 3 K 20 v oskrbništvu grajščine **Golitsch** pri **Konjicah**, Štajersko. 71 5—2

Lepo posestvo,
obstoječe iz lepe hiše in gospodarskega poslopja, njiv, travnikov, gozda in vinograda, vsega skupaj okoli 17 oralov, se proda pod ugodnimi pogoji. Cena je nizka! Kje? pove upravništvo lista 88 3—1

Za setev najboljši: „Triumpf oves“ je dokazljivo najboljša in najkoristnejša vrsta ovsa. — Njegove prednosti so: 1. da kmalu dozori (sredi julija), naredi toraj kmalo prostor za pozno setev; 2. velik pridelek, 90 stotov (centov) od ha; 3. lepa, mehka in dolga slama v obilju; 4. zrnje z tanko lupino, mečnato in lepe bele barve ter veliko vsebino proteina, je triumpf oves v zadnjih letih zopet tako priljubilo, da ga zamoremo gg. kmetovalcem najtopleje priporočati. 50 klg. 13 mark, 10 stotov (centov) 125 mark, 5 klg. za poskus 1-70 mark. Ravno tako ne moremo sejanje našega **Gambrinus** ječmena zadosti priporočati, ker z ozirom na zrnje in slamo prekosi vse druge vrste ječmena. 50 klg. 15 mark, 5 klg. za poskus 2 marki. Vzorci in katalogi za semena in rastline vseh vrst razpošiljamo na zahtevo na vse strani poštne in stroškov prosto. 86 1—1

Praktično vrtnarsko društvo
v **Frauentdorf-u** na **Bavarskem**, pošta **Vilshofen**.

Slikarskega učenca

sprejme takoj **Franc Kollar**, slikarski mojster v **Mariboru**, Viktringova ulica 23. 68 2—2

Absolviran vinorejski učenec

išče na kakšnem večjem posestvu službo kot gospodarski pristav. — Ponudbe naj se pošiljajo pod št. 65 upravništvu tega lista. 65 2—2

Lepa hiša

z 9 stanovanji in z vrtom za zelenjavo se takoj proda: **Augasse 23, Maribor**. V najem se da tudi **lepo posestvo**. Natančneje se izve pri lastnici: **Mellin-gove ulice št. 52**. 67 3—2

Pridnega učenca

za kovaško obrt sprejme **Franc Vihar**, kovaški mojster v **Framu**. (Frauheim.) 69 2—2

Najboljše seme pravega Kašelskega zelja,

katero naredi lepe trde glave in rodi v vsaki zemlji — prodaje 30 gr. za 1 K. **Ig. Mercina**, posestnik v **zg. Kašlji p.** **Zalog** pri **Ljubljani**. 72 8—2

Zbirajte obrabljene poštne znamke

vseh dežel, vseh vrst, tudi celo navadne. Rabijo se za vzgojo ubogih dečkov v duhovnike. Lepi nabožni spominki, rožni venci, svetinje sv. Antona in Jezuščka v Pragi se pošljejo v dar za poslane znamke. Vpraša se in znamke se pošiljajo na **Bureau Betlehem** v **Bregenz**, (Vorarlberg.) 540 (25—6)

Pri mojem mlinskem posestvu imam praseta za pleme

kakor tudi svinje prave **Yorkshirske** pasme vsake starosti prodati. Ravno tam je oddati tudi dva osla zelo po ceni. **Anton Jurca**, Ptuj. 70 2—2

Krepek učenec,

krščanskih in poštenih starišev ter priden sprejme se takoj v kmetijskem društvu na **Laškem**. 73 2—2

Učenec

z dobrimi spričali se sprejme v trgovino **A. Pinter** v **Slov. Bistrici**. 90 2—1

Št. 242.

Razglas.

Za obnovo tako imenovanega **Pulpahovega** mosta na mavti prek **Pesnice** v okoliših občin **Formin-Zamušani** na okrajni ormoški meji v tiru okrajne ceste II. vrste **Ptuj-Ormož** potrebuje okrajni odbor **Ptuj** sledeči hrastov les:

- 2 stupa (Piloten) za perute 24/25 cm močna, vsaki 3.5 m dolg.
- 2 stupa (Piloten) vsak 24/25 cm močen, 5.50 m dolg.
- 4 blazinke (Kronhölzer) 26/28 cm močne, 7.60 m dolge,
- 2 peruti (Wasserruthen) 10/15 cm močne, 7 m dolge,
- 2 sedla (Sattelhölzer) 26/32 cm močni, 2.50 m dolgi,
- 2 sedla (Sattelhölzer) 26/32 cm močni, 1.50 m dolgi,
- 5 tramov (Ennsbäume) 26/32 cm močni, 7.20 m dolgi,
- 3 trame (Ennsbäume) 26/32 cm močni, 6.75 m dolgi,
- 4 trame (Ennsbäume) 26/32 cm močni, 7.25 m dolgi,
- 12 mostnic, 6.80 m dolgih, 25 cm širokih in 10 cm debelih, oziroma 10 mostnic po 28 cm širine za oboj.
- 8 podpiral za rante (Geländerstreben) 13/13 cm močne, 2.0 m dolge,
- 6 stebrov za rante 1.4 m dolgi, 15/20 cm močni,
- 8 stebrov, 15/20 cm močni, 2.60 m dolgi,
- 4 rante, 15/20 cm močne, 6.95 m dolge,
- 2 rante, 15/20 cm močne, 6.40 m dolge,
- 4 rante, 10/10 cm močne, 3.20 m dolge,
- 4 rante, 10/10 cm močne, 3.40 m dolge,
- 4 rante, 10/10 cm močne, 3.50 m dolge,
- 21.0 x 5.0 = 105.0 m² mostnic obstoječe iz 10 cm močnih, najmanj 25 cm širokih podnie,
- 42 m prodnih nadbo. (Schotterschwellen) 15/18 cm močni.

Dalje potrebuje okrajni odbor za obnovo okrajnega mosta prek **Grajene** pri **Čehu** v **kanižanskem** predmestju na **Ptju** v tiru **Radgonske** okrajne ceste sledeči hrastov les in sicer:

- 4 trame vsak 8.20 m dolg, 26/30 cm močen,
- 4 komade lesa za podpirale, vsak 4.70 m dolg, 25/28 cm močen.
- 7 komadov lesa za podpirale, vsak 2.20 m dolg in 25/28 cm močen,
- mostnice 6 m dolge, 5.50 m širine vkup in za zalogo za **Ptuj** 10 mostnic, hrastovih, vsaka 10 cm močna in 5 m dolga.

Les mora v zimi sekan in brez beloleša in razpok biti, snažno na rob obtesan in se povabijo tisti, kateri hočejo zaznamovani les pripraviti, da vložijo najdalje do 28. februarja t. l. pismene zapečatene „offerte“ pri okrajnem odboru v **Ptju** in naznanijo ceno lesa in se konečno opozorijo, da se mora ves zaznamovani les k mostu najdalje do **31. marca t. l.** spraviti in se bo tam prevzel.

Na naslovu oferta se naj zaznamna „offert za les na mostu **Formin-Zamušani** in pri **Čehu** v **Ptju**.“

Okrajni odbor v Ptju,

dne 12. februarja 1901.

Načelnik:
Zelenik.

91 1—1

+++++ S l o v e n c i ! +++++
darujte za
družbo Sv. Cirila in Metoda!
+++++

Črke iz stekla
vseh velikosti in izvršitev
za **tvrdke, table za reklame, napise itd.**
se dobe za izvirno ceno in se tudi njih prilepljenje pod garancijo in najceneje preskrbi.
Vzorci in ceniki so na razpolago. — Ravno tako tudi priporočam moje **posode** za **gostilne, kavarne** in **zasebnike**, **zrcala**, **podobe** in **okvire** za **posameznike** in **prodajalce**.
Svetilnice za **petrolejsko žarečo luč** (Petroleumglühlichtlampen) patent. **Pitner**. **Mreže** za te svetilke 30 kr.
Prevsamem vsa v to stroko spadajoča dela in jih izvršim točno in po ceni.
Z odličnim spoštovanjem
Aug. Krentschitsch,
Maribor, koroška ulica 10.
92 2—1

25 10—2 Vsak poskus z

pravo

Öl zovo kavo

kot dodatek k bobovi kavi, ima vselej **dober uspeh**, zatorej se ta vsaki kuhinji za kavo najtoplejšje priporoča. — **Dobi se povsod**, kjer ne, tja se pošiljajo poštni zavoji frankirano in brez povzetja. **Bratje Ölz.**